

De Macrobi Codice Montepessulanus

Codicem Macrobi Montepessulanum accuratius examinandum esse jamdiu consentiunt vv. dd., ut Cl. Wessner in Pauly-Wissowa, Realenz. s. v. Macrobius 172, 53 — „Um so wichtiger wäre es, wenn diese anscheinend älteste Handschrift der Saturnalia genauer geprüft wäre“. Cui opinioni inseriens, dum Macrobius praecipuos codices trutino, nihil antiquius ducebam, quam invenire, si forte possem, inter hunc et notissimum illum Bambergensem ab Eysenhardtio collatum quae ratio intercederet. Et quid inde didicerim, quam potero paucissimis expediam.

Codex Montepessulanus n. 225, saeculo nono scriptus, continet Macrobius Saturnaliorum lib. I, 12, 21 usque ad finem libri III, ubi subscriptio haec reperitur: — MACROBII THEODOSII V CONVIVIORUM SECUNDE EXPLICIT. Inde sequitur (56a) non initium quarti libri, sed nesciocujus Christiani scriptoris fragmentum satis putidum. Liber hic manu clara et nitida ita exaratus est, ut singulæ paginae singulas columnas, columnæ habeant lineas vicinas ternas. Folia sunt 56, quorum Macrobius 55 tenet: de mensura eorum mihi non constat. Lectiones cum Bambergensis lectionibus mire congruant; quod exemplis docebo: (In eis, quae sequuntur, ad Eysenhardtii primam editionem locorum notas accommodavi; nam alteri quid adjecerit, praeter sphalmata operarum complura, non invenio.)

64, 18 et om. B'M 68, 3 et om. B'M 70, 23 quidam om. B'M
78, 22—24 kalendarem — deae om. B'M, habet Bm 82, 15 si om. BM
100, 17—18 lumen — progressionem om. BM 108, 20 est om. BM
130, 14 vulnera om. BM Haec omissa: quae sequuntur, perperam lecta.

65, 13 vocant BM 65, 25 consultu BM 82, 4 nefesti BM 83, 7
notati ex non tanti BM 88, 9 edytis BM 96, 12 deanthes BM 96, 16
ΑΙΠΟΤΟΥΛΕ BM 10², 12 per octo B'M 103, 20 matris BM
152, 30 effectata B'M 155, 23 denegare B'M 168, 16 post tridie BM
Praeterea tituli et subscriptiones in B et M ad verbum concordant.

Subit statim in mentem quaerere primum, an sit B ex M descriptus, deinde, an sit M ex B. At illud verum non esse clamant Graeca longiora in M fere omissa, quae B exhibet, ut 90, 11—12, 15—16; 101, 14—17; 109, 1—15: nec hoc quisquam crebet, cum Latina nonnulla, quae in M videre est, frustra quaeras in B, ut 79, 22 dies; 80, 12 de; verum praecipue 93, 1—2 id est — Ἀσφαλτώνα, quae M habet, B per homoeoteleton omisit. Eo faciunt et plura, sed non hujus loci. Res palam est: B et M fratres germani sunt, quorum pater (si sic loqui licet) perisse videtur immiserabilis. Igitur ex Montepessulanai collatione hoc profici nanciscimur, quod Bambergensis aliquoties errores corrigerem possumus, et in fine libri tertii, ubi B deficit, alterum nunc testem praeter Parisinum habemus. De codice quidem illo vetere, unde B et M descripti sunt, per pauca statui possunt. Vel ipsum vel archetypum ejus minusculis litteris scriptum fuisse inde claret, quod scriba nomen Cleanthes bis (95, 14; 96, 12) in Deanthes vel simile quiddam corrupit, aut saltem ita exaratum reliquit, ut alii fallerentur; quod in majusculis fieri nequit. Verum illud peritoribus relinqu: mihi satis erit, si ostendero, quem inter Macrobi codices locum teneat Montepessulanus.

London

J. A. Willis